

SOKFÉLE.

XXI szám

Béts. Julius 13-dikán.

1832

EURÓPAI STÁTUSOK; nagyságok, népszámok, hadi erjek.

Státus neve.	nagysága □ mértf.	népszáma.	hadi ereje b. i. *)	
			szárazon.	víz. haj.
1. Anhalt Bernburg	15	38,900	370	—
2. — Deszszau	16	59,720	529	—
3. — Köthen	15	55,610	324	—
4. Austria	12,151	32,500,000	271,404	31
5. Baden	279	1,153,144	11,566	—
6. Bavária	1,477	4,037,017	53,898	—
7. Bentink	1	2,900	—	—
8. Braunschweig	70	244,200	2,432	—
9. Bréma v.	3	52,000	385	—
10. N. Britannia	5,556	22,297,621	90,519	610
11. Burkus O.	5,054	12,778,403	165,000	—
12. Dánia	2,465	2,058,000	38,819	97
13. Egyházi St.	811	2,483,940	9,100	6
14. Frankfurt v.	4	54,000	475	—
15. Frantziá O.	10,086	32,052,545	280,000	280
16. Görög St.	?	550,000	2,580	20
17. Hamburg v.	7	150,000	2,596	—
18. Hannovera	695	1,582,574	12,940	—
19. Haszszia	185	718,900	8,421	—
20. — Homburg	7	21,564	200	—
21. Helvéczia	696	2,037,030	—**)	—
22. Hohenzoll. Hech.	5	21,000	145	—

*) b. i. az az: békesség idején, zsoldos katonaság.

***) Minden katona, a' had idején 33,578.

Toldalék a' M. Kurirhoz.

Státus neve.	nagysága □ mértf.	népszáma.	hadi ereje b. i.	
			szárazon.	víz. haj.
23. Hohenzoll. Sigmar.	18	40,000	370	—
24. Hollandia *)	1,196	6,977,500	43,297	93
25. Jónia	47	175,398	1,600	—
26. Krakkó v.	21	140,000	—	—
27. Kurhaszszia	208	602,700	9,859	—
28. Lichtenstein	2	5,800	55	—
29. Lippe - Detmold	20	76,718	690	—
30. Lucca	19	145,000	800	3
31. Lübeck	6	46,503	406	—
32. San Marino	1	7,000	—	—
33. Meklenb. Sverin	228	441,164	3,137	—
34. — Strelitz	36	97,343	742	—
35. Modena	98	379,000	1,860	—
36. Naszszau	82	348,006	2,000	—
37. Oldenburg	116	248,198	2,177	—
38. Orosz O.	66,718	41,990,000	600,000	406
39. Párma	103	437,400	1,320	—
40. Portugallia	1,172	3,782,550	40,000	23
41. Reusz Idősb ág.	6	24,100	206	—
42. — Ifj. ág.	21	57,690	538	—
43. Szász Or.	271	1,400,100	13,307	—
44. — Altenburg	23	109,493	982	—
45. — Coburg	48	153,000	1,366	—
46. — Meiningen	41	129,589	1,150	—
47. — Weimár	66	228,162	2,164	—
48. Schauenburg Lippe	9	25,600	240	—
49. Schwarzb. Rudolst.	19	56,985	539	—
50. — Sondersh.	16	48,106	451	—

*) Míg együtt volt Belgiummal. Most Belgaország elvált tőle, de még nints tisztában ennek állapotja.

Státus neve.	nagysága □ mértf.	népszáma.	hadi ereje b. i.	
			szárazon.	víz. haj.
51. Spanyol Or.	8,496	13,651,172	46,000	124
52. Svéd. Orsz.	13,734	3,878,700	45,201	—
53. Szárdinia	1,363	4,167,377	28,000	8
54. Két Szitzilia	1,947	7,517,054	28,436	12
55. Toskána	395	1,300,530	3,000	—
56. Török Orsz.	9,602	9,393,000	80,000	80
57. Waldek	21	54,000	518	—
58. Württemberg	359	1,535,403	4,906	—

Összesen: 147,049 215,052,685 1,909,175 1,803

I d ő - s z e s z. (Zeitgeist).

Párisból. Hajdan nem volt szabad a' Zsidóknak ezen szent *tetragrammatont* Jehova (יהוה), mint a' legfőbb Szentség nevezetét, kimondani. Most pedig, — de egészen más okból, — az „Isten“ nevet irtóznak Frantzia országban említeni. Még a' Journal-ok 's mindennapi Újságlevelek is őrizkednek ezen szót előhozni. Midőn a' cholera Párisban kiütött 's eleinte olly nagy rémülésbe ejtette a' népet, valamely esmeretes talentomú fiatal Szerző irt egy rövid értekezést, a' felől, mit kellessék ezen szomorú környűlállások között tenni, intvén e' mellett mindeneket az Istenben és az Isteni gondviselésben való telyes bizodalomra, — 's ezen irományát a' Journal de Debats-ba be akarta iktattatni, minthogy ezen Újságnak segéd írótagja volt. De a' Debats szerkeztetője vissza adta neki az írást, mondván: „az Úr munkája igen derék, mi azt egészen helybehagyjuk; de nem merjük Ujságunkba felvenni, ne hogy ennek kárt tegyen, mert bennünket bigót oknak 's Kapuczinusoknak tartaná-

nak. Ez a Párisi Journal „a Protestáns“ a 30-dik számú tvében, Cuvier (a ki Protestáns volt) temetési tisztességének leírása közben megjegyzi, hogy minekutánna sírjánál Marron és Göpp Predikátorok halotti predikációjikat végezték, még 8-tan tartottak fellette gyász-Beszédeket, azok közül, kik Cuvier-nek a Nemzeti Intézetben hivatalos társai valának, 's ezeknek hárma, ú. m. Villemain, Dumeril, és Geoffroy St. Hilaire, még az „Isten“ nevét is előhozták Beszédeikben.

A' pálmafa jobbúlása.

A' pálmafa, mint bizonyítják az arabs írók, épen olly makats, 's szeszéles (launig) mint szép. Különös az a mód, melly által termékenyebbé akarják tenni. Ha valamelly pálmafa nem akar gyümölsöt hozni, így ír egy arabs író, akkor meglátogatja gazdája egy fejszével (fejzövel) 's barátjával, kivel hangos szóval így kezd beszélui: „Minthogy ezen haszontalan fa épen nem hoz gyümölsöt teljes szándékom őt kivágni.“ — „De Kedves bátyám ne tedd ezt,“ úgy mond barátja, „gondold meg mit tsinálsz, javaslóm hagyd meg, én azt mondom, hogy még az idén megjobbúl.“ — „Nem, nem el vagyok tökélve, hogy kivágom, mivel tudom hogy nem lesz belőle semmi! Ezen szavakkal közelebb megy a' fához, 's kétszer vagy háromszor belevág.“ „Kérlek,“ „így szól ismét hozzá a' fának ügyvédje,“ nézd tsak, milly gyönyörű, milly szép, irgalmazz néki tsak egy kis időre, ha ezután nem lesz rajta senmi, akkor nem banom tedd vele azt, a' mi tetszik. Most mintha meg volna engesztelve, eltávozik a' fától, 's haza megy a' nélkül, hogy továbbá bántaná. A' megremült pálmafára, így folytatja tovább trónk értekezését, igen is hatnak a' fenyegetések 's vágások, mert

ném sokára kétszeresen fizet a' legszebb gyümöltsel.
(Cresthom. Arab.).

A' török mu'sika.

A' török tábori mu'sika, mint tudva va'gyon sípok, tzimbalmok, tsinellek, trombiták, sok apró, 's egy nagy tatár hadi dobból áll. Allegorikai értelmét így magyarázzák magok a' Törökök. A' Tutti így szól: pascha gelür, pascha gelür, azaz, a' basa jö, a' basa jö; a' síp azt kérdi: neister? neister? mit akar, mit akar? A' tsinellek azt felelik: akdsche, akdsche! Pénzt, pénzt! erre a' trombita: nereden? nereden? honnan? honnan? 's végtéré a' zúgó dob: bundan schundan, bundan schundan! innen, onnan! innen onnan! (Geschichte des Osman'schen Reiches von Jos. von Hammer. Bd. VII.).

A' Berlini tudós Akadémia Vice - Praesidensének instructiója, 1732-ben.

Ezen instructióban a' következő hely nevezetes: Ambár annyira jöttünk már, hogy az éjjeli kísértetek, boszorkányok, 's kóborló lelkek csak ritkán mutatkozhatnak; mégis jól tudja Gróf Stein Vice - Praesidens, hogy boszorkány, hegyi emberke, sárkány gyermek, ludvértz, tüzesember, habléány, megátkozott ember, 's több illy sátánfajzat igen is sok van, kiváltkép a' motsárokban, tavakban, barlangokban, 's más helyeken, mellyeken, 's mellyek mellett kárt tesznek, azért Gróf Stein mindennel azon fog lenni, hogy a' mennyire lehet kiirtsa. Ha el is foghat, mind egyért 6 tallér fizettetik néki. (Dr. Fr. Cremer, zur Geschichte Frid. Wilhelms I. und Fridrich II. Könige von Preussen).

A' Sárga szín ditsérete.

Minden szín közt, már nem de nem
Magamnak kell említenem?

Hogy én Sárga Szín úgy lelem,
Én vagyok a' Fejedelem!

Kék piros Zöld színetekkel
Szín-vitatók üljetek el;
Mert ha fejem felemelem,
Az enyím a' győzödelem.

Tsak hitvány múlandó mázok
Ezek ott hol én pompázok;
Festékeikből kimúlnak,
'S elébb utóbb megsárgúlnak.

A' Sárgaságnak hódol a'
Kék Nefelejts kék Viola,
Piros Pipats 's Ró'sa Levél,
Végre tsak sárgává levél!

A' zöld berek télen sárga
Levelek között sovárga;
Sárga köntösét viselé
Az Ág mikor hideg lelé.

Hát veres kék zöld színeddel
Színeskedő mit kérkedel?
Olly betse nints semmi színnek
Mint a' Sárga Körmöszinek.

Körmözt - Bánya' sárga lyánya,
Az egész világ bálványa,
Sok imádói valának
Már e' kis pengő Sárgának!

Királyi főn 's homlokon a'
 Tzímer az arany Korona
 'S téged óh nagy kints a' Haza
 Lám vérrel is oltalmaz. —

Azomba' finnyás inyednek
 Egy színek sem kedveskednek,
 Sem kék, sem zöld olyan drága
 Ételekkel, mint a' sárga.

Sárga tzukros sárga Dinnye,
 Nyálszik rád kedvellőd' inye;
 Óh Tzitrom 's Narants Ligetek,
 Ti melly szép sárgák lehettek!

A' gyümöltsök kelletlenek,
 Míg éretlen zöldellenek
 'S a' zöld fák sárga körtvélyek
 Alatt lehetnek kevélyek.

Nints Szőlődnek olly kellemo,
 Míg haragosan néz szeme;
 'S jó izűn tsipegeted - be
 Ha sárgán mosolyg szemedbe.

A' terített 's rakott asztal
 Elsőbb is sárgán vígasztal;
 Leves az első ételed
 'S díszét Sáfránnyal neveled.

Nézd! mindennapi kenyered'
 Tsak a' sárga Szintől nyered;
 A' sárga arany kalásznak
 Magvát keverik, kovásznak.

A' legjobb bornak itala
 Még mindég tsak sárga vala;
 Neszmely', Tokaj', 's Ruszt' nektárja
 Szeretőit sárgán várja.

A' Szín méznél mi édesebb?

A' tölt lépnél mi jelesebb?

'S a' kis bogár' nagy munkája

Mind ezt sárgára formálja.

De tán így szólsz? nem ietszhetem

Ha képedet festegetem;

Óh nem ülök én hijába

Az artz' hiú vonásába!

A' sárga mértékletlennek

A' tükörben megjelenek;

'S vétkét komoly tekintetem

Által meg - megfenyegetem.

Az Erköltsnek hát használok

Mikor az artzon sárgállok;

'S óh ezért a' nagy Istennek

Is, festékeim tetszenek;

Mert a' Halandót sárgára

Festeti - be utóljára,

'S kit kit magához Ő mennybe

Sárga alakban viszen - be. —

Veres, kék, és zöld színekkel

Mázolók hát üljetek - el;

Mert lám Embernek Istennek

Sárga festékim tetszenek. —

Sörös István,

Posonyban.

Rejtett szó.

Egy tag vagyok, 's palotákban van többnyire lakásom,
 Hol arany közt mindenekre lenézni ó szokásom;
 De ha néha köz hajlékban magamat megalázom,
 Ék nélkül, 's néha meztelen állok ott, 's még se fázom:
 Fordítva használja minden ember az én mivemet;
 Fej nélkül, haj be szerentsés, a' ki érez engemet.